

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.10.2.38.2020.AMU(22)

RM-10-38-20

UD83

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

uprzejmie przedstawiam autopoprawkę do przekazanego w dniu 28 kwietnia 2020 r.

rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (druk nr 344).

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

A U T O P O P R A W K A

do rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (druk nr 344)

W rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 wyraz „zwłokę” zastępuje się wyrazem „opóźnienie”;
- 2) w art. 43:

- a) w pkt 3 w dodawanym art. 4d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii żołnierzowi zawodowemu wykonującemu zadania służbowe, za okres nieobecności w służbie spowodowany poddaniem się obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lub przebywania na zwolnieniu lekarskim z powodu COVID-19, przysługuje prawo do 100% uposażenia wraz z dodatkami o charakterze stałym.”,

- b) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) uchyla się art. 15zzr i art. 15zsz;”,

- c) po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) po art. 15zsz dodaje się art. 15zsz¹–15zsz⁵ w brzmieniu:

„Art. 15zsz¹. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”:

- 1) rozprawę lub posiedzenie jawne przeprowadza się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w nich uczestniczące nie muszą przebywać

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1043, 1146, 1469, 1495, 1649, 1802, 1818, 2128 i 2217.

w budynku sądu, chyba że przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego bez użycia powyższych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących;

- 2) przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, zaś przeprowadzenie wymaganych przez ustawę rozprawy lub posiedzenia jawnego mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w nich uczestniczących i nie można przeprowadzić ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, a żadna ze stron nie sprzeciwiła się przeprowadzeniu posiedzenia niejawnego w terminie 7 dni od zawiadomienia ich o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne; w przesyłanym zawiadomieniu należy pouczyć stronę niezastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej o prawie i terminie do złożenia sprzeciwu;
- 3) jeżeli ze względu na szczególne okoliczności prezes sądu tak zarządzi, członkowie składu, z wyjątkiem przewodniczącego i referenta sprawy, mogą brać udział w posiedzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Na posiedzeniu, na którym dochodzi do zamknięcia rozprawy, obecny musi być sąd w pełnym składzie.

Art. 15zsz². Jeżeli w sprawie rozpoznawanej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w całości, sąd może zamknąć rozprawę i wydać wyrok na posiedzeniu niejawnym, po uprzednim odebraniu od stron stanowisk na piśmie.

Art. 15zsz³. 1. Przepis art. 374 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się również do apelacji wniesionych przed dniem 7 listopada 2019 r., o ile sąd nie uzna za konieczne przeprowadzenia rozprawy, jak również gdy strona wносиła o jej przeprowadzenie lub o przeprowadzenie niepodlegającego pominięciu dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania stron.

2. Wniosek o przeprowadzenie rozprawy składa się w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne. W przesyłanym zawiadomieniu należy pouczyć stronę niezastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej o prawie i terminie do złożenia wniosku.

Art. 15zsz⁴. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich w sprawach, w których strona wnosząca skargę kasacyjną nie zrzekła się rozprawy lub inna strona zażądała przeprowadzenia rozprawy, Naczelny Sąd Administracyjny może rozpoznać skargę kasacyjną na posiedzeniu niejawnym, jeżeli wszystkie strony w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze skierowania sprawy na posiedzenie niejawne wyrażą na to zgodę. Na posiedzeniu niejawnym w tych sprawach Naczelny Sąd Administracyjny orzeka w składzie trzech sędziów.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny przeprowadzają rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w niej uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu, chyba że przeprowadzenie rozprawy bez użycia powyższych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących.

3. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a przeprowadzenie wymaganej przez ustawę rozprawy mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w niej uczestniczących i nie można przeprowadzić jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

Art. 15zsz⁵. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz

w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich podział czynności, o którym mowa w art. 22a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 365 i 288), może zostać ustalony przed zasięgnięciem opinii kolegium właściwego sądu. Odwołanie od podziału czynności nie wstrzymuje jego stosowania. W przypadku uwzględnienia odwołania przydział spraw dokonany przed doręczeniem sądowi uchwały Krajowej Rady Sądownictwa pozostaje w mocy.”;”;

- 3) uchyla się art. 56;
- 4) w art. 66 wyrazy „od dnia 4 maja” zastępuje się wyrazami „od dnia 25 maja 2020 r.”;
- 5) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. 1. Terminy, o których mowa w art. 15zrz ust. 1 ustawy zmienianej w art. 43, w brzmieniu dotychczasowym, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zrz ust. 1 tej ustawy, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Terminy, o których mowa w art. 15zrz ust. 1 ustawy zmienianej w art. 43, w brzmieniu dotychczasowym, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zrz ust. 1 tej ustawy, bieżą dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Uprawnienie do zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 15zrz ust. 4 ustawy zmienianej w art. 43, w brzmieniu dotychczasowym, zachowuje moc. Zawarcie porozumienia w terminie określonym w art. 15zrz ust. 4 ustawy zmienianej w art. 43, w brzmieniu dotychczasowym, wywołuje takie skutki, jakie wywarłoby zawarcie porozumienia w terminie, o którym mowa w art. 63² § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

4. Czynności, o których mowa w art. 15zrz ust. 5 ustawy zmienianej w art. 43, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc.

5. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczyna się bieg przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

6. Terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zrs ustawy zmienianej w art. 43, w brzmieniu dotychczasowym, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zrs tej ustawy, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. Terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zszs ustawy zmienianej w art. 43, w brzmieniu dotychczasowym, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zszs tej ustawy, będą dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”;

6) po art. 70 dodaje się art. 70a w brzmieniu:

„Art. 70a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 70 ustawy zmienianej w art. 18 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 70 ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”;

7) w art. 71:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 13 pkt 1–7 i 12, które wchodzi w życie z dniem 21 grudnia 2020 r.”;

b) w pkt 7 w lit. a wyrazy „z dniem 4 maja 2020 r.” zastępuje się wyrazami „z dniem 25 maja 2020 r.”;

c) w pkt 7 w lit. b tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– w zakresie art. 4d, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 kwietnia 2020 r.”.

UZASADNIENIE

Ze względu na to, iż przepis art. 481 § 2¹ Kodeksu cywilnego stanowi o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, zmiana w art. 1 projektu ustawy stanowi dostosowanie do terminologii używanej w Kodeksie cywilnym.

W art. 43 pkt 3 projektu ustawy dotyczącym art. 4d ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, a także w art. 71 pkt 7 lit. b tiret pierwsze, proponuje się ujednoczenie przepisów prawnych dla żołnierzy oraz funkcjonariuszy, w zakresie prawa do 100% uposażenia wraz z dodatkami o charakterze stałym za okres nieobecności w służbie spowodowany poddaniem się obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lub przebywania na zwolnieniu lekarskim z powodu COVID-19.

Zmiana w pkt 2 lit. b polega na uchyleniu art. 15zrz i art. 15zrs, które z mocy prawa wstrzymywały bieg terminów procesowych, sądowych i materialnych terminów administracyjnych. W związku z powyższym w przepisach przejściowych projektu (art. 67) przewiduje się regulacje określające rozpoczęcie biegu wyżej wymienionych terminów.

Regulacje zawarte w dodawanym pkt 16a w art. 43 mają na celu usprawnienie pracy sądów w okresie epidemii i bezpośrednio po nim. Rozszerzono w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów możliwość procedowania w ramach tzw. rozprawy odmiejscowionej, z użyciem środków porozumiewania się na odległość, a nawet kierowania spraw, które powinny być rozpoznane na rozprawie, a które nie mogą czekać na zmianę sytuacji epidemiologicznej lub nie mogą być rozpoznane zdalnie, na posiedzenie niejawne. W tym przypadku strony będą informowane o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne. Będą również mogły złożyć sprzeciw przeciwko takiemu procedowaniu w terminie 7 dni od dnia doręczenia im rzeczonego powiadomienia, o czym osoby działające bez fachowego pełnomocnika będzie trzeba pouczyć.

Jednocześnie dopuszczono możliwość rozpoznania apelacji w postępowaniu cywilnym wniesionych przed dniem 7 listopada 2019 r. na posiedzeniu niejawnym w szerszym zakresie niż w stanie prawnym przed tym dniem. O taką możliwość wnosili również adwokaci i radcowie prawni. Jednocześnie określono warunki, pod jakimi takie postępowanie może się toczyć w rzecznym trybie.

Wreszcie umożliwiono zamknięcie rozprawy i wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym w sprawach cywilnych, w których przeprowadzono do czasu wprowadzenia zakazu rozpraw wszystkie dowody, a niejednokrotnie doszło już do zamknięcia rozprawy i jedyną czynnością sądu pozostało wydanie wyroku, ewentualnie odebranie stanowisk stron przed zamknięciem rozprawy, co można zrobić na piśmie.

Sądy administracyjne także będą mogły procedować w ramach rozprawy odmiejscowionej, jak również większą liczbę spraw załatwiać na posiedzeniach niejawnych.

Mając na uwadze konieczność szybkiego reagowania na absencję w danych wydziałach sądów, ustawa przewiduje uproszczoną możliwość przenoszenia sędziego do innego wydziału na podstawie nieprawomocnego podziału czynności. Sędzia zachowuje prawo do odwołania się od nowego podziału czynności jak dotychczas, jednak odwołanie nie wstrzymuje jego stosowania. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa uwzględni odwołanie, sędzia wróci do poprzedniego wydziału.

Zaproponowane dodanie art. 70a jest działaniem legislacyjnym, którego celem jest utrzymanie w mocy przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dotychczasowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 70 ustawy o dowodach osobistych.

W związku z planowanym przedłużeniem zamknięcia żłobków, przedszkoli, szkół oraz innych placówek oświatowych do 24 maja 2020 r. i możliwością przedłużenia z tego tytułu prawa do dodatkowego zasiłku opiekuńczego dla wszystkich grup obecnie uprawnionych, w tym również dla rodziców lub opiekunów dzieci do lat 8 na mocy rozporządzenia Rady Ministrów proponuje się, by nowe uregulowania dotyczące prawa do tego zasiłku weszły w życie po ewentualnym otwarciu tych placówek, a więc po 24 maja 2020 r. Do tego czasu prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego może być przedłużane na mocy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19.

Proponowane w pkt 3 uchylenie art. 56 wynika z uchylenia w projektowanym art. 43 pkt 16 art. 15z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.